

*K*aartenbak

tekenen

Tekenlessen met:

Kleurpotlood

Ideeën verzameld door Demy van der Ham

Kaartenbak tekenen

Bron: www.lesidee.nl

Ideeën verzameld door Demy v/d Ham

FANTASIEDIER

Opdracht voor groep 3 tot 5

Benodigheden: - Wit papier op A4 formaat - Kleurpotloden
- Gekleurd papier voor de achtergrond

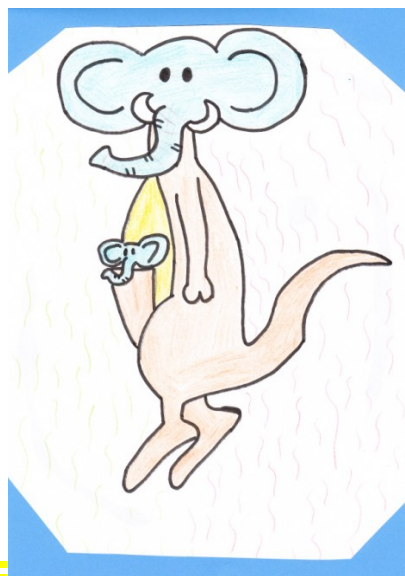
Je vertelt een verhaal dat je over je fantasiedier hebt gedroomd. Je vertelt hoe het eruit ziet en laat eventueel een tekening zien. Vertel ook dat jouw dier je in jouw dromen altijd helpt als je in moeilijkheden bent. Dan leg je de kinderen uit dat ze zelf ook een fantasiedier mogen verzinnen. Een dier uit verschillende andere dieren, zoals de kop van een olifant, de staart van een hond, de buik van een poes etc. Dat dier zal hun gaan helpen in hun dromen. Zeg er duidelijk bij dat ze een groot blaadje krijgen en dat het de bedoeling is dat ze de ruimte ook zoveel mogelijk benutten.

Kaartenbak tekenen

Idee van Mariek ter Haar

Illustratie gemaakt door Demy v/d Ham

FANTASIEDIER - VOORBEELD

ILLUSTRATIE BIJ EEN VERHAAL

Opdracht voor groep 6 tot 8

Benodigheden: - Wit papier op A4 formaat - Een tekst - Kleurpotloden

De leerlingen gaan deze tekenles aan de slag naar aanleiding van een verhaal. Alle leerlingen krijgen een verhaal en moeten dat goed doorlezen. Als ze dat gedaan hebben mogen ze een tekening bij het verhaal maken.

ILLUSTRATIE BIJ EEN VERHAAL - VOORBEELD

Repelsteeltje

Er was eens een molenaar. Hij was arm maar hij had een mooie dochter. Op een keer kwam hij in gesprek met de koning en om zich een zeker aanzien te geven zei hij tegen hem: "Ik heb een dochter die van stro goud kan spinnen." De koning sprak tot de molenaar: "Dat is een kunst die mij wel bevalt. Als je dochter zo graag is als je zegt, breng haar dan morgen naar mijn paleis, dan zal ik haar op de proef stellen." Toen nu het meisje bij hem getuicht werd, leidde hij haar een kamer binnen die helemaal vol met stro lag. Hij gaf haar een spinnewiel en een haaiel en sprak: "Ga nu maar aan het werk en als je lussen vermaakt en morgenochtend dit stro niet tot goud gesponnen hebt, dan moet je sterven." Daarna deed hij zekke kamer op slot en het meisje bleef alleen achter. Daar zat nu de arme molenaar dochter en zij was ten einde raad, zij wist te weten niet hoe ze van stro goud moest spinnen en haar angst werd steeds groter, zodat ze benutte in tranen uitbarste. Toen ging eenklege de deur open en een klein mannetje stapte naar binnen en sprak: "Goedenavond, molenaarvrouwe, waarom huil je zo?" "Ach, antwoorde het meisje, "ik moet van stro goud spinnen en dat kan ik niet." Het mannetje sprak: "Wat geef je mij, als ik het voor je spin?" "Mijn halsketting," zei het meisje. Het mannetje nam de ketting aan, ging aan het spinnewiel zitten en snorts, snorts, snorts, daarna hielden en de doop was vol. Daarna zette hij een andere spool op en snorts, snorts, snorts, daarna trakken en ook de tweede was vol, dat ging zo door tot de ochtend, toen was al het stro opgesponnen en alle spullen waren vol goud. De koning kwam al bij zonsopgang en toen hij het goud aanschouwde, was hij erg verbaasd en heel blij, in zijn hart dachtte hij naar nog meer goud. Hij liet de molenaar dochter naar een andere kamer brengen die nog veel groter was en vol met stro lag. Hij beval haar ook dat in één nacht tot goud te spinnen als haar leven haar lief was. Het meisje was zich geen raad en schreef. Toen ging de deur weer open en het kleine mannetje verscheen en sprak: "Wat geef je mij, als ik dit stro voor je tot goud spin?" "De ring die ik aan mijn vinger draag," antwoorde het meisje. Het mannetje nam de ring aan, liet het spinnewiel weer snomen en toen de ochtend aanbreek, had hij al het stro tot glanzend goud gesponnen. De koning was uitermate verheugd toen hij het zag, maar hij had nog steeds niet genoeg goud en hij liet de molenaar dochter naar een nog grotere kamer vol met stro brengen en sprak: "Hier nu moet je drie nachten nog goud spinnen - gelukt je dat, dan zal je mijn gemalin worden." Als zij ook maar een molenaar dochter, een rijkere vrouw vind ik in de hele wereld niet, dacht hij. Toen het meisje alleen was, kwam het mannetje voor de derde maal en sprak: "Wat geef je mij als ik deze keer nog voor je spin?"

UIT DE KRANT

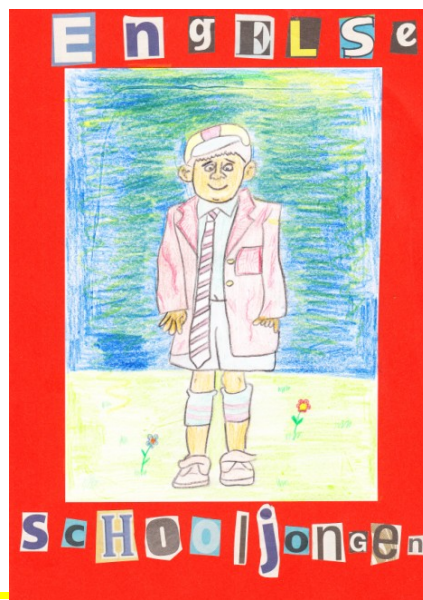
Opdracht voor groep 6 tot 8

Benodigheden: - Wit papier op A4 formaat – Kleurpotloden - Schrijfpotlood
- Gekleurd papier voor de achtergrond

In de krant zie je heel vaak diverse foto's staan. Op die foto's staan dieren, producten, mensen enz. Deze tekenles gaat over de mensen uit de krant. Iedere leerling neemt van thuis een krant mee. Laat de leerlingen de krant eens doorbladeren en geef als opdracht: een persoon te zoeken (op een foto) die hun het meeste aanspreekt/opvalt. Laat ze de naam opschrijven (van de persoon) en de foto uitknippen.

De leerlingen krijgen een wit papier en moeten de persoon zo exact mogelijk na zien te tekenen. Eerst gaan schetsen met een grijs schrijfpotlood en als ze tevreden zijn, kleuren ze hem in. Ook mag er een achtergrond bij gemaakt worden. Zijn ze klaar met kleuren, mogen ze het witte vel papier op een gekleurd vel papier plakken. Als laatst is het leuk om de naam van de persoon erbij te zetten, met

UIT DE KRANT - VOORBEELD

IN BEWEGING

Opdracht voor groep 6 tot 8

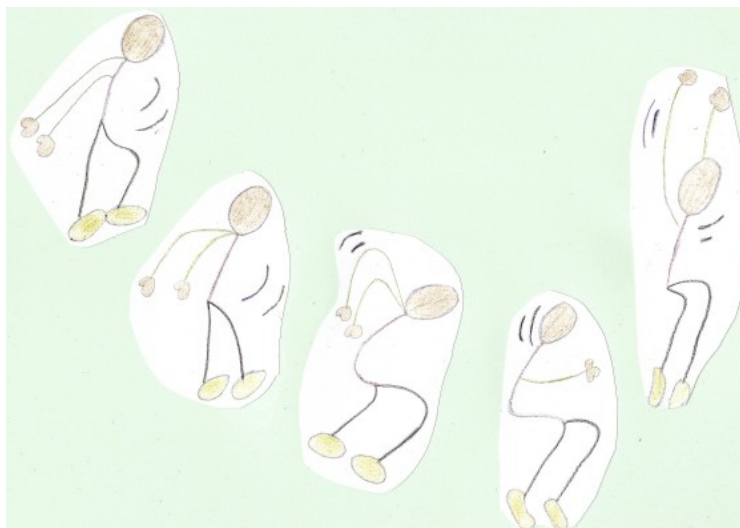
Benodigheden: - Wit papier op A4 formaat – Kleurpotloden - Schrijfpotlood
- Gekleurd papier voor de achtergrond

Waarom 1 poppetje? 5 kan toch ook. Laat de leerlingen 5 poppetjes tekenen die in beweging zijn. Het zijn alleen niet 5 verschillende poppetjes. Nee, allemaal dezelfde. Het poppetje is in beweging en krijgt vijf verschillende poses. Bijvoorbeeld het poppetje dat aan het springen is.

1. Hij is hoog in de lucht.
2. Is nog in de lucht, maar is al lager.
3. Land op de grond.
4. Staat weer in de positie om te springen.
5. En is weer hoog in de lucht.

Laat de leerlingen van tevoren een beweging bedenken, schetsen op papier en dan inkleuren met kleurpotloden.
Eventueel kan het op gekleurd papier worden geplakt.

IN BEWEGING - VOORBEELD

LAAG STANDPUNT

Opdracht voor groep 6 tot 8

Benodigheden: - Wit papier op A4 formaat – Kleurpotloden - Schrijfpotlood
- Gekleurd papier voor de achtergrond

Tekeningen kan je maken vanuit allerlei standpunten. Dit maal gaan we ons verdiepen in het lage standpunt.

Laat ze een tekening maken met een laag standpunt.

Teken als voorbeeld een gewoon poppetje op het bord en vraag de leerlingen hoe het poppetje eruit zou zien als je hem van een laag standpunt zou tekenen.

Als het duidelijk is wat een laag standpunt is kan je de leerlingen een wit papier geven en een tekening maken met een laag standpunt. Laat ze het eerst schetsen met een grijs schrijfpotlood, zodat ze het altijd nog kunnen uitgummen.

Is resultaat goed gemaakt, laat ze het dan inkleuren met kleurpotloden.

Als extra opdracht zou je ze de omgeving nog kun laten maken. Iets waardoor het lage standpunt (nog) meer geaccentueerd wordt. Op het voorbeeldkaartje zie je dat omgeving afgemaakt is met een stenen grond en een kasteel.

LAAG STANDPUNT - VOORBEELD

GEVOEL EN EMOTIE OP PAPIER

Opdracht voor groep 5 tot 8

Benodigheden: - Wit papier op A4 formaat - Kleurpotloden

Wat voor gevoelens en wat voor emoties komen er bij je los....?

Deze tekenles gaat over gevoel en emotie op papier brengen.

Je zet een liedje naar keuze aan en geeft de opdracht aan de leerlingen goed te luisteren. Als het lied is afgelopen voer je een gesprekje over gevoelens en emoties (wat betekent dat nou eigenlijk).

De leerlingen krijgen een wit papier en kleurpotloden. Ze gaan nog een keer naar hetzelfde lied luisteren en kleuren op papier de emoties en gevoelens, die ze krijgen bij beluisteren van het lied.

Als het lied afgelopen is laat je de leerlingen de tekening afmaken.

Eventueel kun je een paar leerlingen laten vertellen over hun tekening. Neem diverse tekeningen, zodat de leerlingen de verschillen tussen elkaar kunnen zien.

GEVOEL EN EMOTIE OP PAPIER - VOORBEELD

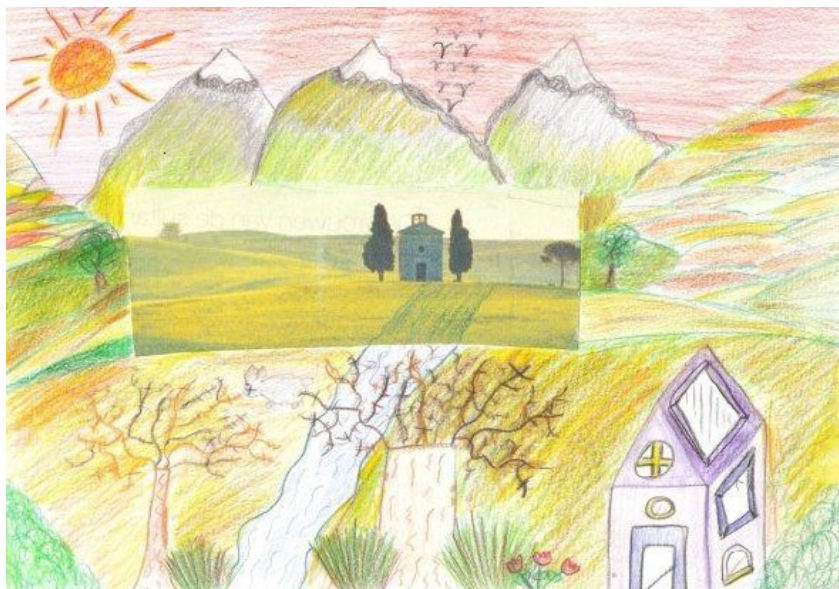
LANDSCHAP AFMAKEN

Opdracht voor groep 5 tot 8

Benodigheden: - Wit papier op A4 of A3 formaat – Schaar - Kleurpotloden
- Lijm

Laat de leerlingen op internet of in een tijdschrift een plaatje zoeken van een landschap. Je vertelt dat ze het plaatje uit moeten knippen en op een wit papier plakken. De opdracht is om het landschap verder af te maken. Het plaatje is nog maar een klein gedeelte van het grote landschap.

LANDSCHAP AFMAKEN - VOORBEELD

IK GA OP REIS EN NEEM MEE...

Opdracht voor groep 1 tot 4

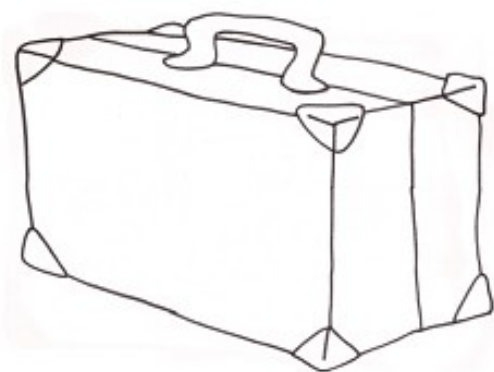
Benodigheden: - Kleurplaat lege koffer - Kleurpotloden

De laatste vakantie van het schooljaar is de zomervakantie. Dat zijn ongeveer 6 weken vrij.

Veel leerlingen zullen ook op vakantie gaan. Wat neem je nou eigenlijk mee op vakantie?

De leerlingen krijgen een kleurplaat van een lege koffer. Groep 1/2 moeten in de koffer dingen tekenen die ze graag mee willen nemen. Groep 3 en 4 moeten in de koffer dingen tekenen die ze nodig hebben op vakantie.

IK GA OP REIS EN NEEM MEE... - VOORBEELD

GEREEDSCHAP NATEKENEN

Opdracht voor groep 1 tot 8

Benodigheden: - Wit A4 papier – Gereedschap – Kleurpotloden - Zaklamp

De leerlingen nemen zelf gereedschap mee (tangen en hamers zijn heel geschikt), maar ook gereedschap dat op school aanwezig is kan dienst doen.

De opdracht is vrij makkelijk: **Teken je gereedschap zo precies mogelijk na.**

De kleuters zouden het gereedschap met een grijs potlood kunnen overtrekken.

Daarna gaan ze met kleurpotlood proberen het 'mooi' te maken, bv. voor vaderdag.

Vanaf groep 3, als het niet lukt mogen zij het ook nog overtrekken en daarna gaan

ze echt hun best doen om het zo precies mogelijk na te tekenen. Letters, schroeven, draaipunten, donkere en lichte delen, alles wordt exact nagetekend.

In de bovenbouw goed aandacht besteden aan de ronde delen, die ook echt rond moeten lijken en aan de schaduwen die door lampen of de lichtinval altijd aanwezig is. Het mag ook een bedachte schaduw zijn, maar alles moet wel kloppen!

Met behulp van een (zak)lamp kan vooraf de schaduw even bestudeerd worden.

foto's: Gijs Sterks

GEREEDSCHAP NATEKENEN – VOORBEELD

KASTEEL

Opdracht voor groep 3

Benodigheden: - Wit A4 papier – Kleurpotloden

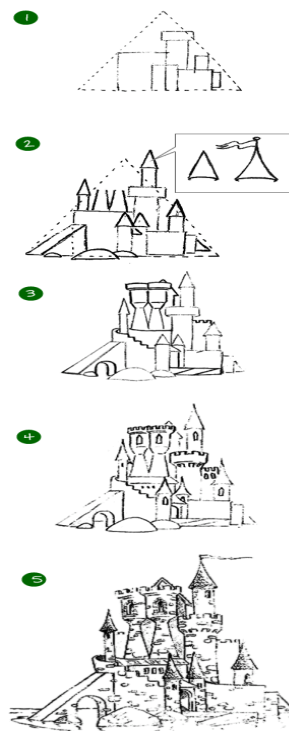
Een tekenopdracht dat aansluit bij een project ridders en kastelen.

Inleiding voor groep 3

Een kasteel is het huis van een ridder. De ridder vecht de koning. Als beloning krijgt hij van de koning een stuk grond. Op die grond laat hij een kasteel bouwen. Het kasteel heeft hoge muren met kantelen. Kleine raampjes en hoge toren met kantelen. Kleine raampjes en hoge toren. Als er een vijand komt gaat het poort dicht. Een groot hek gaat naar beneden en de brug wordt opgetrokken. Zo kan de vijand er niet in. In het kasteel wonen veel mensen. De ridder met zijn vrouw en kinderen, maar ook dienstmeisjes en knechten. Zij moeten koken, schoonmaken en helpen bij het werk in de stal en op het land bij het kasteel.

Je vertelt dat de leerlingen een kasteel moeten maken. Er moet minstens 2 torens, kantelen (getand muurwerk) en een ridder getekend worden.

KASTEEL – VOORBEELD

SCHELLEN

Opdracht voor groep 4 tot 6

Benodigheden: - Wit papier op A4 formaat – Kleurpotloden - Schelpen

De leerlingen gaan deze tekenles schelpen natekenen. Vraag een paar dagen van tevoren aan de leerlingen om ongeveer 3 verschillende schelpen mee te nemen.

De opdracht is om een schelpen precies na te tekenen.

Is er bijvoorbeeld een stukje van de schelp afgebroken, moeten de leerlingen dit toch na te tekenen.

Ook moeten ze goed kijken naar de kleuren van de schelpen en eventuele schaduwen.

SCHELLEN - VOORBEELD

GRAFFITI

Opdracht voor groep 7 tot 8

Benodigheden: - Wit papier op A4 formaat - Kleurpotloden

Op een muur, onder een brug of op een auto. Graffiti je ziet het nog steeds heel veel. Voor sommige mensen een ergernis, maar voor andere weer kunst. Deze tekenles gaat over graffiti.

Het is leuk om met de leerlingen eerst een kijkje te gaan nemen bij een plaats, waar een graffiti tekening is. Vinden ze het mooi? Zien hun het als kunst of vandalisme?

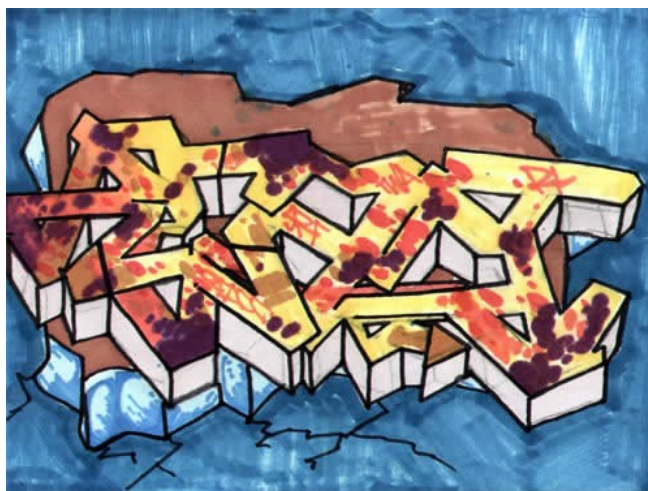
Kunnen hun het beter (op papier!)?

We gaan aan de slag.

De leerlingen krijgen een wit papier en daar mogen ze als eerst de plaats bepalen waar hun graffiti tekening op komt. Dat kan een vrachtwagen zijn, een muur enz. Als ze daar mee klaar zijn mogen ze hun graffiti tekening gaan maken.

Je kan ze ook de opdracht geven hun eigen naam te tekenen (als graffiti tekening). Denk aan mooie en sierlijke letters.

GRAFFITI - VOORBEELD

Dit voorbeeld is gemaakt met waterverf.

KNOPEN

Opdracht voor groep 7 tot 8

Benodigheden: - Wit papier op A4 formaat – Kleurpotloden – Touw

Iedere leerling krijgt een stukje touw van ongeveer 20 cm lang.

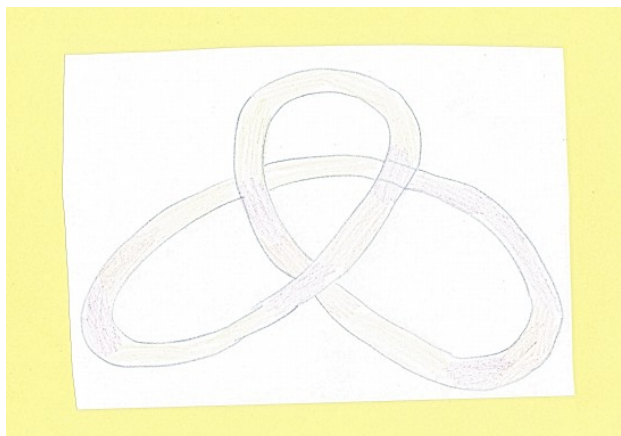
Wat kan je nou eigenlijk doen met dat stukje touw? Vlechten, knopen enz.

Hoe teken je nou een knoop. Laat ze een losse knoop maken (niet aantrekken). Ze mogen het touw zo sierlijk neerleggen zoals ze het willen.

Zijn ze tevreden over hoe de (losse) knoop eruit ziet. Dan mogen ze aan de slag.

Geef ze iedere leerling een blaadje en vertel daarbij dat ze de knoop zo exact mogelijk na moet natekenen.

KNOPEN - VOORBEELD

SLEUTELGAT**Opdracht voor groep 5 tot 6**

Benodigheden: - Wit papier op A4 formaat – Kleurpotloden –

De leerlingen tekenen wat ze zien als ze door een sleutelgat van .... kijken (zelf een invulling) *bijv. gevangeniscel.

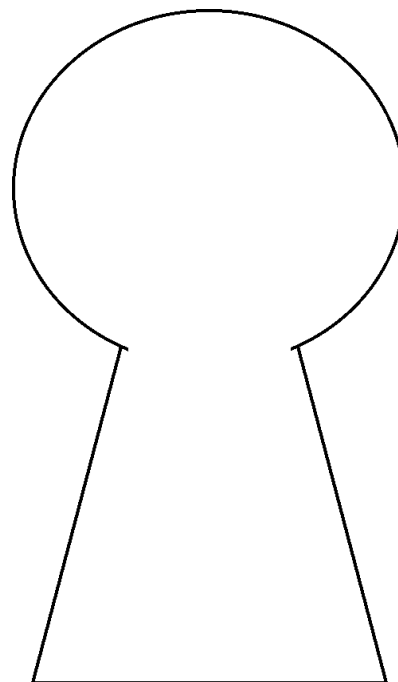
Als inleiding zou je een paar verschillende sleutelgaten mee kunnen nemen. Je kan ook het sleutelgat bij het voorbeeld gebruiken. Je knipt hem uit en laat hem door de klas gaan. Wat zien ze?

Voorbeeld gevangeniscel:

Vertel de leerlingen dat hun bewakers zijn geworden van het gevangenis. De bewakers kijken regelmatig wat de gevangenen aan het doen zijn (door het sleutelgat). Wat zou jij zien als je door het sleutelgat zou kijken?

Als de leerlingen nog geen goed beeld hebben van een cel. Zou je eerst kunnen bespreken wat daar nu allemaal staat.

Zijn de leerlingen klaar dan kunt u tekeningen bespreken. Welke tekening is gelukt?

SLEUTELGAT - VOORBEELD

DE EVOLUTIE VAN DE...

Opdracht voor groep 7 tot 8

Benodigheden: - Wit A4 papier – Kleurpotloden - Internet

De definitie van evolutie: geleidelijke ontwikkeling of groei.

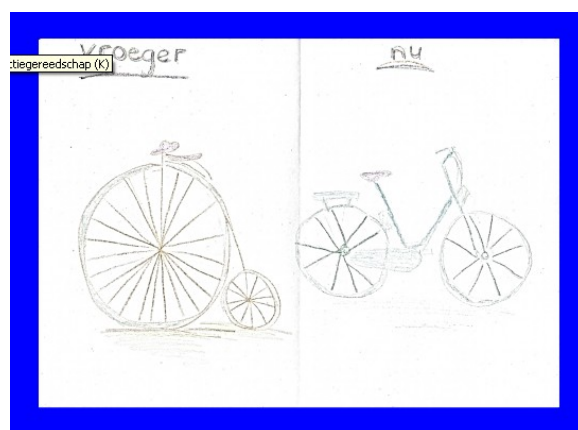
Al je de definitie van evolutie leest, denk je gelijk aan de mens. Alleen is de mens natuurlijk niet de enige die een evolutie doormaakt.

Ook materialen maken een evolutie door en daar gaan we onze deze tekenles in verdiepen.

Je vertelt dat de leerlingen op internet opzoek moeten gaan naar materialen die vroeger heel anders waren dan nu. Ze mogen het plaatje van vroeger uitprinten. Laat ze een wit A4 papier doormidden vouwen. In de ene helft schrijven ze bovenaan "vroeger" en tekenen met kleurpotlood het materiaal hoe het er vroeger uit zag. In de andere helft schrijven ze bovenaan "nu" en tekenen met kleurpotlood het materiaal hoe het er nu uit ziet.

.

DE EVOLUTIE VAN DE - VOORBEELD

HEEL DICHTBIJ

Opdracht voor groep 5 tot 8

Benodigheden: - Wit A4 papier – Kleurpotloden

Een tekening van heel dichtbij.

Laat alle leerlingen denken aan voorwerp. Ze mogen zelf weten wat ze in gedachten hebben. Je kan er natuurlijk ook een thema aan verbinden (bijv. de winter).

De leerlingen mogen een tekening maken van het voorwerp dat ze in gedachten hebben. Alleen moeten ze het voorwerp, van heel dichtbij tekenen.

Als ze bijvoorbeeld denken aan bloem, zouden ze de meeldraden en een stukje van het bloemblad kunnen tekenen.

Zijn alle tekeningen af? Verzamel ze en laat sommige tekeningen zien aan de klas. De leerlingen mogen raden wat het is.

HEEL DICHTBIJ - VOORBEELD

CIRKEL

Opdracht voor groep 5 tot 8

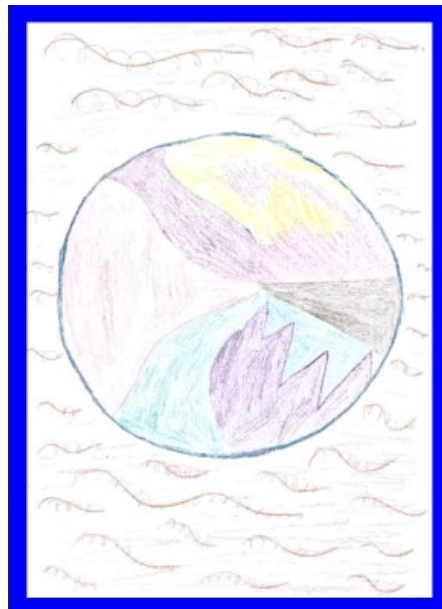
Benodigheden: - Wit A4 papier – Kleurpotloden - Gedicht

De leerlingen krijg een papier en tekenen in het midden een grote cirkel. Je vertelt dat jij een gedicht gaat voorlezen. Tijdens het gedicht mogen de leerlingen binnen de cirkel gaan kleuren.

Is de tekening klaar moeten ze hem ruilen met een andere leerling.

De binnenkant van de cirkel is al gekleurd. De buitenkant moet nog. De leerlingen tekenen de buitenkant, met deze vraag in hun hoofd: wat mist de tekening nog?

CIRKEL - VOORBEELD

SITUATIES/EMOTIES

Opdracht voor groep 7 tot 8

Benodigheden: - Wit A4 papier – Kleurpotloden - Gedicht

De leerlingen krijgen een A4 papier en tekenen daarop een grote cirkel. Die cirkel stelt een soort taart voor. Laat ze de cirkel in 4 stukken verdelen.

In elke taart stuk mogen ze een woord schrijven (een emotie of situatie).

Bijvoorbeeld: blij, boos, verdrietig, vrolijk, rustig etc.

Ze mogen elk taartstuk inkleuren. Ze gebruiken kleuren die hun verbinden aan die situatie/emotie.

Voorbeeld: voor het taartstuk "boos" gebruikt Piet zwart en rood.

Van te voren is het handig om een les aan emoties en situaties te besteden. Je zou bijvoorbeeld een lijst met situaties en emoties kunnen opstellen.

Vertel dat jij een woord opnoemt, iemand aanwijst en diegene moet een kleur opnoemen die ze aan dat woord verbinden.

Bijvoorbeeld: vrolijk (Piet zegt: geel).

SITUATIES/EMOTIES – VOORBEELD

Boos
Mistig
Blij
Rust

